

تفاوت‌های سید ابراهیم رئیسی با حسن روحانی و محمود احمدی نژاد

پس از مشخص شدن کاندیداهای دوازدهمین دوره ریاست جمهوری، به نظر می‌رسد که با چهار جریان روبرو هستیم. جریان اول جریان اصولگرایی که بخش عمده‌ی آن در قالب جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی تبلور یافت. این جبهه فارغ از جناح بندی‌ها و حزب‌گرایی‌های موجود وظیفه خود را حمایت از کاندید مردمی و انقلابی عنوان کرده است. در دومین مجمع ملی این جبهه در ۱۷ فروردین ماه امسال پنج کاندیدای نهایی مجمع انتخاب شدند. آیت الله رئیسی، علیرضا زاکانی، مهرداد بذرپاش، محمدباقر قالیباف و حمیدرضا حاجی بابایی پنج نامزد نهایی جبهه مردمی نیروهای انقلاب اسلامی بودند. شاید در این جریان آیت الله رئیسی و قالیباف شانس بیشتری نسبت به دیگری داشته باشند. اما آیت الله رئیسی در سخنان خود بارها بر این نکته که به صورت مستقل و فراجناحی وارد کارزار انتخابات شده است تاکید کرده است.

جریان دوم، جریان اعتدال و اصلاح طلبان است که حسن روحانی و اسحاق جهانگیری به عنوان کاندیداهای اصلی این جریان پا در عرصه رقابت گذاشته‌اند. جریان سوم جریان منتسب به رئیس دولت‌های نهم و دهم می‌باشد؛ این جریان با دو کاندیدای اصلی یعنی محمود احمدی نژاد و حمید بقایی وارد

میدان شد. جریان چهارم نیز افرادی هستند که کمتر شناخته شده اند و با توجه به عدم حمایت توسط گروه های سیاسی و حتی در برخی موارد نداشتن تجربه کافی، چندان مورد اقبال عمومی قرار نگرفته اند.

در نهایت و با احتمال بالا سید ابراهیم رئیسی، حسن روحانی و محمود احمدی نژاد به عنوان کاندیداهای اصلی این دوره، به رقابت خواهند پرداخت. دو کاندیدا از این سه نفر با رویکرد تغییر وضع موجود و یکی از کاندیداها یعنی رئیس جمهور مستقر (حسن روحانی) برای دفاع از وضع موجود به میدان آمده اند.

اما هر کدام از کاندیداها با هم تفاوت هایی دارند. برای بررسی تفاوت های موجود در عملکرد و رویکرد حسن روحانی و محمود احمدی نژاد می توان به تفاوت های موجود در دولت هایشان پرداخت. در مسئله اقتصاد، به رغم شعارها و ادعاهای روسای جمهور، رویکرد دولت روحانی و دولت احمدی نژاد به سمت دولتی کردن اقتصاد بوده است. احمدی نژاد با تاکید غیرعلمی بر توزیع مساوی منابع که تنها در نظریات اقتصادی چپ می توان مشابه آن را پیدا کرد، بیش از پیش به دولتی شدن اقتصاد دامن زد. از سوی دیگر شاید لیبرالیسم حاکم بر تفکرات مدیران اقتصادی دولت یازدهم، ترس دولت از برهم خوردن برجام و در نتیجه باج دادن به غربی ها و تبدیل ایران به بازاری جذاب برای کشورهای اروپایی دلایل اصلی تشدید دولتی شدن اقتصاد در دوره روحانی باشد.

اما رویکرد سید ابراهیم رئیسی با توجه به عملکرد وی در آستان قدس رضوی و سخنانی که بیان می‌دارد بدست می‌آید. توزیع عادلانه و نه مساوی منابع مالی بدست آمده توسط موقوفات آستان قدس رضوی، تغییرات قابل توجه در ساختار بنگاه‌های اقتصادی وابسته به آستان قدس، حمایت‌های صورت گرفته درخصوص تولیدات و نیروی کار داخلی، توقف سرمایه‌گذاری در پروژه‌های ضد اقتصاد مقاومتی و غیرمولد مانند برج‌های تجاری مشهد مال و جهان مال و سوق دادن سرمایه‌ها به سمت دو حوزه اصلی کشاورزی و محصولات دانش بنیان به اذعان کارشناسان اقتصادی تغییرات محسوس در رویکرد اقتصادی آستان قدس رضوی بوجود آورده است. به بیان دیگر به معنای واقعی کلمه، آستان قدس در یک سال و نیم گذشته در راستای اجرای شعارها و اهداف اقتصاد مقاومتی حرکت کرده است. اگر چه آستان قدس رضوی مستقیماً مسئولیتی برای تحقق رونق اقتصادی ندارد اما فقط طی یک سال گذشته حدود ۲۰ هزار درخواست شغل از اقصی نقاط کشور به آستان قدس رسیده است که آستان نیز به نوبه خود به آنها پاسخ گفته است. فعالیت‌های آیت الله رئیسی در زمان مسئولیت در قوه قضائیه و عهده دار بودن مسئولیت کمیته پیگیری سیاست‌های کلی اصل ۴۴ نشان از توجه ایشان به نیروها و شرکت‌های داخلی و پیاده‌سازی اقتصاد مقاومتی در کشور دارد.

در حوزه سیاست خارجی؛ دولت یازدهم شعار سیاست خارجی توسعه‌گرا را مطرح کرده است. دولت توسعه‌گرا بدین معنی است که در عرصه سیاست خارجی باید تمامی تلاش خود را

برای ایجاد زمینه و انگیزه برای رشد و توسعه اقتصادی مهیا سازیم. حسن روحانی در مراسم معارفه ظریف به عنوان وزیر امور خارجه گفت: «کلید حل مشکلات ما در این مقطع در دست سیاست خارجی و آنهایی است که باید بار امانت سیاست خارجی را بر دوش بکشند». حسن روحانی در دولت یازدهم بخش اصلی فعالیت سیاست خارجی کشور را معطوف به مذاکرات برجام کرد. دولت یازدهم حل معضلات کشور را در اکثریت ابعاد، معطوف به ثمر نشستن برجام دانست لذا پس از امضای برجام رویکرد دولت به سمت توجه بیشتر به دیپلماسی اقتصادی تغییر محسوسی پیدا کرد و درصدد به بار نشانیدن دست رنج چندین ساله سیاست خارجی خود بود. اما سوگمندانه باید گفته که روحانی در این پروژه چندان موفق عمل نکرد. از دیگر ویژگی های سیاست خارجی دولت روحانی به محدود بودن شرکا و تغییر شرکای ایران به سمت غرب می توان یاد کرد. البته دولت یازدهم در واکنش به رخدادهای بین المللی نیز چندان کارنامه قابل قبولی ندارد. نحوه واکنش به فاجعه منا، نحوه برخورد با دو حادثه تروریستی یکی در لبنان و دیگری در فرانسه، واکنش موج دومی به رفتار عربستان در منطقه به ویژه سوریه و یمن و ... تنها نمونه هایی از تعاملات و واکنش های ضعیف دستگاه سیاست خارجی یازدهم است. این موارد می تواند نشأت گرفته از تفکر کدخداپذیری و نیاز به همراهی با کشورهای اروپایی برای پیشرفت باشد که چندان با اهداف و رویکرد کلان جمهوری اسلامی همخوانی ندارد.

در دولت احمدی نژاد تنوع سازی در شرکا جزو دستور کار دستگاه سیاست خارجی قرار گرفت و بر خلاف دولت یازدهم توجه خاصی به آمریکای لاتین و آفریقا توسط ایران را شاهد بودیم. اما آن دولت به دلیل نوع عملکرد خود بسیاری از فضاها و کرسی ها و اعتبارات بین المللی در سازمان های مختلف بین المللی را از دست داد. رعایت نکردن ادبیات دیپلماتیک، واکنش های سراسیمه به مسایل، عزل وزیر حین ماموریت و... از جمله این موارد است.

رویکرد رئیسی در خصوص سیاست خارجی و دیپلماسی اقتصادی همانطور که از سخنان و ادبیاتش پیداست تنوع سازی شرکا و دفاع از آرمان ها در کنار حفظ و ارتقای موقعیت و جایگاه جمهوری اسلامی در سطح بین الملل است. تفاوت وی با احمدی نژاد و روحانی در این است که وی حاضر به فدا کردن توسعه سیاست خارجه برای برخی اهداف داخلی نیست و برعکس به سمت ایجاد تناسب بین این دیدگاه ها گام بر می دارد. آیت الله رئیسی رویکرد دولت یازدهم در خصوص اعتماد به آمریکا را به نقد می کشد و می گوید: «اینکه یک عده می گویند آب خوردن ما هم بند به یک مذاکره است را من یک خطای راهبردی می دانم. این صحبت کُذ دادن به دشمن است و دشمن از آن سو استفاده خواهد کرد.» وی در خصوص حمایت از جریان مقاومت و همچنین مدافعان حرم می گوید: «اگر اقدامات ایران و حضور مستشاری سردار همدانی و سردار حاج قاسم سلیمانی نبود، صهیونیست ها و گروه های تکفیری جلوتر می آیند و همه امنیت کشورهای اسلامی را به خطر می اندازد»

با توجه به اینکه شرایط کشور در وضعیت دشوار و حساسی قرار دارد و همه ضرورت تغییر در وضع موجود را دریافته اند، تنها با نگاه به همین دو حوزه می توان دریافت که حتما رویکرد سومی هم وجود دارد که می توان به نتیجه بخش بودن آن امید داشت.

#تغییر_به_نفع_مردم

#رئیس_آمد

حامی سید ابوالحسن محمد باقر
@RaisiAmad

